

F. X. Richter (až donedávna si je oba přisvojovali němečtí hudební vědci jako rodem Němce), pro vývoj sonátové formy i poprvé prakticky využití odstínění dynamiky jako důležitého výrazového prostředku. Jaký význam měla pro pokrok v hudbě početná rodina starobohéměřských Bendů, zejména však Jiří Antonín pro scénický melodram a pro německou zpěvohru (Singspiel), čímž Josef Mysliveček přispěl k rozvoji italské opery (nehledíme-li již k dokázanému vlivu obou skladatelů na W. A. Mozarta, jenž si skladby obou vozil na svých cestách s sebou), jak dila syna česlavského kantora Jana Ladislava Dusíka či syna vambereckého kantora Jana Václava Hugo Voříška ovlivnila rodící se hudební romantismus, nebo zač hudební svět děkuje „otci“ dechového kvinteta, především však pedagogickému věhlasu syna staroměstského píště Antonína Rejchy, jenž vyzbrojil bezpečnými technickými i teoretickými vědomostmi žáky formátu Berlioze, Liszta, Gounoda, Francka a jiné.

K těmto koryfejům, kteří již dávno zaujali významné místo v zahraničních encyklopediích, se v posledních desetiletích druží další, před jejichž donedávna neznámým odkazem stojí teď světová znalci v němém obdivu. Uvedme z nich alespoň Jana Dismase Zelenku z Louňovic pod Blánkem, jehož skladeb si velmi vážil sám J. S. Bach, či Cernohorského žáka Jana Zacha z Čelákovic — nejednou jsou vydávány světovými nakladatelstvími a znamenitě hráni světovou interpretační elitou (za všechny hobojista H. Holliger).

Díky mravenčímu badatelskému úsilí Z. Šestáka se svět již brzo dozví i o dalších neznámých českých skladatelích, zejména o citolibském rodáku Karlu Blažejovi Koptívi. Na sedmi dlouhohrajících deskách vyjdou nejen skladby jeho i jeho syna, ale i dalších citolibských muzikantů Venty, Lokaje, Kaliny a dalších. Ani to však není zdaleka poslední slovo v objevech. Neprozkoumaný zůstávají další stohy archivních fondů ze slechtických a církevních majetků. V čem tkví jejich nezaměnitelná hodnota? Dokazují především jedno — že naši současníci Bachovi, Haydnovi i Mozartovi tkvěli svými kořeny v rodné zemi, že byli odkojeni lidovými písněmi i kumítem našich venkovských vokálních i instrumentálních muziků.

Pojem „česká hudba“ je již dávno znamenitým plátdlem v celém světě, k jehož vysokému kursu přispěly spanilě jízdy Smetanova kvarteta, České filharmonie i dalších souborů a sólistů. Je skloňován znalci krásné hudby ve všech pádech, a to s vášností, úctou i obdivem. Neboť stále navazujeme na to, co vždy slechtilo náš národ s jeho tisíciletou muzikantskou tradicí:

Nikdy jsme nechyběli tam, kde se rodil nový duch a nově proudění hudebního myšlení.

dr. VLADIMÍR ŠOLÍN

Dívevory
Zdobky
Tábořské/
Kabatové

SSKROH MELANTRICH

*Drubý koncert
cyklu*

OTEVÍRÁNÍ KRÁSY

V programu vystoupí

SPIRITUÁL KVINTET

Irena BUDWEISEROVÁ, Zdena TICHOTOVÁ,
Jan NEDVĚD, František NEDVĚD,
dr. Oldřich ORTINSKÝ, ing. Dušan VANCURA,
dr. Jiří TICHOTA (um. vedoucí)

Lidové písně v úpravě J. Tichoty

*

OTAKAR BROUSEK

František Halas: Já se tam vrátím ... (úryvky)

*

JAROSLAV HORÁK (viola d'amour)
FRANTIŠEK POŠTA (kontrabas)

*Jan Krumpholtz: Partbia pro violu d'amour
(Pochod—Adagio—Menuet—Polonéza)*

*

BAMBINI DI PRAGA

dir. B. Kulinský ml.,
stud. spolupráce dr. Blanka Kulinská,
choreografie Jaromíra Kavková

Jaroslav Krček: Ó, radost má ...

přestávka

PACHTOVA KOMORNÍ HARMONIE

F. X. THURI (um. ved. — I. hoboj),
B. VOBOŘIL (II. hoboj), M. VERNER (I. fagot)
B. MAREK (II. fagot), P. DUDA (I. lesní roh),
J. ŠESTÁK (II. lesní roh)

Antonín Vranický: *Lovecký pochod*

F. X. Dulek: *Partbia in F*

(*Allegro - Menuetto - Adagio - Finale presto*)

*

BAMBINI DI PRAGA, dir. B. Kulinský ml.

OTAKAR BROUSEK, recitace

RENÉ TUČEK, baryton

IVAN ŠTRAUS (housle)

LEOŠ ČEPIČKÝ (II. housle)

LADISLAV KYSELÁK (viola)

FRANTIŠEK MAXIÁN (klavír)

Bobuslav Martinů: *Otvárální studánek*

Dramaturg:

Režie:

Dr. VLADIMÍR ŠOLÍN DAREK VOSTŘEL

SPIRITUÁLNÍ KVINTET se právě letos v říjnu „dočkal“ už 25 let své umělecké činnosti. Je to soubor zaměřených amatérů, kteří se kdysi — jeli jako mužský kvartet — sloužili především spirituálům. Cím více se vnik s houbou sblížovali, tím náhlavěji pocívali touhu po onom — pro zralé muzikanty přirozeném — návratu ke kořenům, po základních a nejmenovitějších hudebních hodnotách svého národa. A tak z jejich gramofonových desek můžeme naslouchat nejen zmlínému spirituálu, ale i loutnovým tabulaturám z doby Rudolfa II., písniím leského sborů... a právě připravují se svém osvitěném podání i nahrávku českých lidových balad.

O JANU KRUMLOVSKÉM (1719—1763), tébor-ském skladateli a virtuózu na violu *d'amour*, víme zatím jen tolik, že se ho po časté smrti rodičů ujal pěstoun, že byl v rodině mistička městským ryndíkem a že krátkou dobu působil i na dvoře drážďanského kurfiřta, kde měl velký úspěch jeho skladby právě pro violu *d'amour*. Z jeho partitur ujděme „Partbia pro violu *d'amour* a kontrabas“ v provedení lidu České filharmonie — slyševněmého kontrabasisty, zasl. umělce Františka POŠTY, a žens skupiny I. boží Jaroslava HORÁKA — spoluzakladatele filharmonického ansámblu *Pro arte antiqua*, v němž hrál na violu *d'amour*, altový a sopránový kviintu, a nás vůbec poprvé na erub. (prastarý keltský nástroj), dále na dudy a zobcovou flétnu.

JAROSLAVA KRČKA pozvali návštěvníci koncertních síní především jako autora hudby pro vystoupení souboru Chorus Bohemica — ale i jako zřetřáka a muzikanta, kraj-

cího na nepřehlednou řadu nástrojů. Je slak i autorem elektro-fonické opery „Nevěsta Raab“, oceněné na mezinárodní soutěži v Zenevě, jejíž gramofonová nahrávka se právě zaldně prodává v Anglii. Je i autorem dvou symfonií — dnes v něm slak souborý vedoucí komorního souboru FOK Musica Bohemica představitel jako autor skladby *O, radost má...*, s níž Bambini di Praga procectovaly celý Japonsko.

PACHTOVU KOMORNÍ HARMONII založil před dvěma lety profesor hobojsů bry na pražské konzervatoři F. X. Thuri k provádění staré hudby, psané pro dlešnou nástroje — převážně z fundů kdysi velmi slavné kapely, kterou založili a vydržovali hrabata Pachtovi z Rayona, a jejíž existence přetrvala až do třetího 19. století. Rod Pachtů získal dědicem též zemského Císařův a Lasa, jež měla na sklonku 18. věku necelých 60 domků, z níž slak vzešla řada vynikajících muzikantů (Kopřivost, Lokaj, Vent, Janoušek, Gallina — Kalina?). Pachtovi se významně podíleli i na založení pražské konzervatoře a udržovali styky s osobnostmi formata Mozarta, Webera, Gotha, Myslivečka, Dalka a Wagnera.

FRANTIŠEK XAVER DUŠEK (1751—1799), vynikající cembalista, klavírista a pedagog, přítel a laskavý Mozartův hostitel na Bertramce, patřil k málo skladatelům své doby, kteří se nedali svést lákavými podmínkami, jež našim mistrům a mističkám kynuly za hranicemi vlasti. Dušekovy skladby, pevně zakotvené v náli prastaré lidové hudebnosti, vynikají skvělým výrazem i silnějším melodikou.

BAMBINI DI PRAGA je dětský sbor, který vznikl před 12 lety z podnětu na slovo vzatých znalci umění dětského sborování z pšim — nezávislého pšimskému učitelce doc. dr. Bobu-milla Kulinského a jeho choti Blanky. Dnes už je nezporné, že vypeřl v těleso svého úrovně, schopný zvládat i nejsložitější kompoziční novinky souboru světové tvorby — takí zvládnou svého současněho dirigenta, Bobu-milla Kulinského ml. Právě pod jeho vedením trávily děti souboru své letovní prázdniny v Japonsku, kde v průběhu dvou a půl měsíce absolvovaly 37 samostatných koncertů, v Tokiu dokonce v hale pro víc jak pět tisíc dětských. Byl to jejich již čtvrtý japonský — ale také nejdelší zájezd.

Slovo dramaturga

Česká hudba jako samostatná, národní svébytná hodnota vstoupila na světové kolbiště mnohem dříve, než dily Bedřicha Smetana a Antonína Dvořáka. Mohla se totiž vykákat dlouhou řadou jmen skladatelů, kteří svou tvorbu vydatně přispívali k rozvoji světové hudby a kulturní. Jestiže v éře baroka a raného klasicismu zaplavovali světové operní scény italské pěvci, pak se již téměř před čtvrt tisíciletím v tehdejšíms vzdelaném světě setkáváme s českými hudebníky, počínaje minoritou Bobuslavem Matějem Cernohorským, jenž si v Itálii vysloužil lichoťový přídomek II. Padre Boemo. Křátce po něm si nadšení Italové po svém přetkání původně mlynářského mistra Josefa Myslivečka na Giuseppe Venatoriného a propůjčili mu čestný titul II. divino Boemo — a nezastalo jen při těchto dvou. V zahraničních slovnících se setkáváme i s dalšími jmény českých muzikantů v přízpůsobeném znění — Cervetti (Jelínek), Rosetti (Růžička), Punto (Stich), Krommer (Kramář), Gyrowetz (Jitrovec) atakdál atakdál.

Díky zejména našim badatelům je již v celém světě uznáváno ne právě malý podíl, kterým se naši staří mistři (ale někdy i jen mističkové) zasloužili o světovou hudební kulturu, jež si z jejich tvorby brávala nejen podstatný a průbojný podnět, vývojové velmi zvažný. Dnes již není třeba nikoho přesvědčovat, co znamenala díla zakladatelů slavné mannheimské školy — havlíčkovobrodského J. V. Stamice a hořelovského